

انمول موتی

(پچھلے آن دھ موتی)

مصنفہ

حکیم مصمص صاحب

ملنے کا پتہ

پبلشرز ملک برادر تاجران کتب خانہ بازار

لاہور (پاکستان) فون ۲۲۷۵

(لاہور نقیسی پبلسنگس لاہور)

قیمت روپے

معزز قارئین توجہ فرمائیں

- کتاب و سنت ڈاٹ کام پر دستیاب تمام الیکٹرانک کتب... عام قاری کے مطالعے کیلئے ہیں۔
- مجلس التحقیق الاسلامی کے علمائے کرام کی باقاعدہ تصدیق و اجازت کے بعد (Upload) کی جاتی ہیں۔
- دعوتی مقاصد کیلئے ان کتب کو ڈاؤن لوڈ (Download) کرنے کی اجازت ہے۔

تنبیہ

ان کتب کو تجارتی یا دیگر مادی مقاصد کیلئے استعمال کرنے کی ممانعت ہے
کیونکہ یہ شرعی، اخلاقی اور قانونی جرم ہے۔

اسلامی تعلیمات پر مشتمل کتب متعلقہ ناشرین سے خرید کر تبلیغ دین کی کاوشوں میں بھرپور شرکت اختیار کریں

PDF کتب کی ڈاؤن لوڈنگ، آن لائن مطالعہ اور دیگر شکایات کے لیے درج ذیل ای میل ایڈریس
پر رابطہ فرمائیں۔

✉ KitaboSunnat@gmail.com

🌐 library@mohaddis.com

عظیم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حمباری تعالیٰ

سَمِيحًا بَصِيرًا نَصِيرًا وَوَلِيًّا
 زَهْرَةً وَمَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا
 كَرَامًا نَادِي تَيْنُونَ نَدَا خَفِيًّا
 تَمِيمًا سَارِي دُنْيَا وَبِحَبْلِ سَمِيحًا
 نَبِيًّا صَبِيًّا وَكَانَ تَقِيًّا
 وَتَمَانًا لِقُدْرَتِ غَلَامًا زَكِيًّا
 وَتَمَامًا فَضْلًا لِرَبِّكَ جَنِيًّا سَرِيًّا
 بِوَدْعِي تَوْمًا بِأَبْلُغِي سَكْوًا فَضِيًّا
 فِي بِي بِي لِقَدْرِ حَبِيَّتِ شَيْبًا فَرِيًّا
 بِلَا وَانْ كَعِي الْمَهْدِ عَيْسِيًّا صَبِيًّا
 يَمِينًا بِنْدَةً خُدَا وَانْ كَعِي نَبِيًّا
 نَمَازِي مَحْيَى نَالِي مَا دَمْتُ حَيًّا
 شَيْبًا بِأَبْلُغِي سَكْوًا فَضِيًّا

تیری ذات مولا حمیداً غنیاً
 سیمتوں جو کرنی شے توں کوں عنایت
 توں دتا زکریا نوں بڑھے واپر
 آپ نام سوہنا توں بھی لکایا
 ایسا بلایا پچھتے کھری سالی
 توں مریم صدیقہ مبارکی نوں مولا
 خبر دہیے مریم سے چھکھی تھالی
 پچھ سووی چمک آئی مریم ہاں گھڑوں
 نیکیاں دینے جیسے مولیٰ دینے
 توں مریم توں کہیا نہ بولیں کسے رنگ
 اشارہ کیتا مال نے ناں بولے عیسیٰ
 میں صاحب کتاب آں مبارک ساں ہر تھاں
 ہے ناں ایسا کہ میری میں نیکی کراں گا

سلامت بھی ہاں یوم البعثتِ نبی
جہدی شانِ عالی عظیماً علیاً

میت ہاں جن دن موت کے بھی
توں صمصام کر سجدے نت اس خدانوں

شانِ مومن

اے پر غیر خدا سے اگے جھکا نہیں
طاغوتوں سے منہ لٹے تھکا نہیں
دھون پرت دی تے پھریاں چلوں اریا
ایہہ بھی جھلدا رہی اریا رکدا نہیں
دشمن دیدارِ مہیا پر ایہہ تر دا ریا
ایہہ رشتہ محبتاں دا مکدا نہیں
جنا شوق رکے تر بانیاں دا
پر ایہہ سر سجدے وچوں چکدا نہیں
کدے وچہ میدانوں دے جہاں ریا
اے کیدے فریاش زیر الکرانہ
کم نامکن ایسے عام کہتے
اوتھے شیر بگھیل چیتا بکے اہیں
تال آسمانوں وچوں پار چوکیا
ایہہ سفر گے دا اچھ مکدا نہیں

سر مومن دا ڈھکے ڈگ سکدا اے
بازی جہاں ہی نقد لگا دیندا اے
کدے اگے وچہ حسبنا اللہ گوندا ریا
جیویں جیویں اریا نشانِ رب پوندا ریا
نال جھوٹھیاں خداواں مڈھوں لڑا ریا
کدے ماٹیاں دا پانی لکھ بھردا ریا
کوئی پیار تہ ایہنوں زندگانیوں دا
سر و ڈھی دارے گھر لٹی دا ہے
کدے گھر چھڈ چھڈ ایہنوں بھجیاں ریا
کدے سولیاں دے اے ایہوں بھجیاں ریا
خط لکھ دیا ایہنے رام کہتے
بہرے جنگل وچہ ڈیرہ جا کردا
کدے بجلی دے گھوڑے تے سوار ہو گیا
جبریل سدرہ تے ہار کھا گیا

کدے ہند سندھ کے بت بھندار ہیا
 صمصام ایہہ آپے قولوں ہلا گیا
 اللہ چا بھی دعائیں ایدیاں ہندار ہیا
 تائیں اللہ بھی دعائیں ہن چکدا ہنیں

اعلان محمد دا

جن انساناں مکان نالوں اچا شان محمد دا
 جنہاں از لوں شان گرامی ادہ بھی دعوی کرن
 کامل اکس پیر معظّم تام محمد شان مکرم
 میں قربان کیدیاں شان چڑھ براق گیا آسمان
 مشرق مغرب تائیں پہنچ گیا اعلان محمد دا
 صدیق فاروق غنی مولا دربان محمد دا
 صلی اللہ علیہ وسلم کیسا شان محمد دا
 نالے رحمت کل جہاتاں واہ وا دیوان محمد دا
 وچہ مدثر اتے نرمل شان بیان محمد دا

کشتیاں ولے واہ لا تھکے
 جہاز محمدی آگیا کے
 کشتیاں والے جو درکارے
 جہاز میرے وچہ چڑھ جاؤ ساکے
 پاپیو چوروتے بدکار
 در در پھر پھر جھکھاں نہ مار
 صمصام آسین چل چڑھئیے
 ساکے جگ نون چک نہ سکے
 کل جہان محمد دا
 چڑھن نہ دتے دور کھلاہے
 ہو یا اعلان محمد دا
 ساہنسیو، چوہڑیو اتے بھارو
 پھرو دامان محمد دا
 دامن پاک نبی دا پھریے

پینچ پینچ میں تائیں تائیں کرئیے
 سن فرمان محمد دا

نعت

دربار اپنے پیروا

آئیں دکھلاواں تینوں دربار اپنے پیروا

دُنیا وچہ شہرہ جہدی تو قیروا تا تشریروا

لہندیوں چڑھدے تے نلے دکھنوں پریت تک

جس دے دے فرض ہے تبلیغ عالمگیروا

ختم الرسل خیر البشر رحمت جہاناں واسطے

کر کے انگلی دا اشارہ چند نول جو چیروا

براق جو چالاک لے کے چڑھ گیا افلاک تے

قاب تو سین دا درجہ میرے بدر منیروا

ٹڈھ کھجی دا جہدے وچہ ہجر مالے چانگراں

ملکاں نالوں اچار تہ اودے دا منگیروا

جس نول رہے جانڈیاں پتھر سلا ماں آکھدے

اٹھ فریادی ہو یا اس عدل دی تصویروا

اور محمد مصطفیٰ اوہو ہے احمد مجتبا

دے درود اللہ پنی صمصم پر تقصیروا

نعت

واہ واصفاں بد زمینہ دیاں

صمصام توں آکے سُن سبنا جے گلاں سُنبیاں ایں مدنی پیر دیاں
 جہدی عمر دی قسم خدا کھا کے جہدیاں انگلیاں چن نوں پیر دیاں
 سردار سبھی سرداراں دانلے ہادی اوگن ہاراں دا
 شافع مومن تابعداراں دا، جنہوں شرماں دا منیگر دیاں
 سپا مرشد خلقت ساری دا یعنی خاکی توری تاری دا
 جنہوں خیر البشر پکاری دا واہ واصفاں بد زمینہ دیاں
 قرآن مکا دتا قصہ اے نہ اوہ رہتے نہ اوہدا حصہ اے
 بھانویں توری نہیں پر تورییاں تے سرداریاں اوس منیر دیاں
 پڑھیا مار پلاک براق اُتے پہنچا اقصے تے پھیرا نلاک اُتے
 پھیرا ذبحی اویے پردے وچ ہویاں گلاں عبد تے رب قدیر دیاں
 دجا عاصا تجب کھڑی گل دا، پتھراں وچوں پانی نت جلا
 پنجیاں انگلاں چوں نکلیاں پنج نہراں ایہہ نکلیاں میرے پیر دیاں
 موڈے بھورا نجب منزل دا سرتلج یسین تختل دا
 ہتھ عاصا نلقن تختل دا متھے چمکاں بد زمینہ دیاں

صَلَاةَنَا عَلَامِكُمْ عَمَّا سَمِعَ الْعَرَبُ

کئی تو می کئی ملکی پیاسے نبی چھوٹے چھوٹے جلتے دا سارے نبی
 مشرق توں لیکے مغرب تک جاراں پہنچیاں اوہدی جاگیر دیاں
 میرا پیر روف رحیم نبی جبدوں جمیاں تے جنیاں یتیم نبی
 مولیٰ ماں اتے تریا تے دادا بھی آساں رہ گئیاں رقبے پیر دیاں
 میرے پیر دے دیکھ کمالاں لوں جن گل نال لایا بلالان لوں
 صہیباں تے سلماناں نے بوہاں ملیاں اوس دلیر دیاں
 کدے پتھر پھیرے کدے تھک لائے ہووے فضل بیمار شفا پاوے
 کسے موٹے نہ آسے جو آسے دھماں جگے چہ اوہدی تاثیر دیاں
 اک لیل تے سوایر دانے سی پاراں تیراں سو فوجی نے کھانے سی
 تھکیا یا ندی کنالی دیو چہ سوہنے گکھاں نکلیاں ساک ویر دیاں

نعت شریف

۸ رگت کو لائل پور سے لاہور جاتے ہوئے موٹر میں لکھی گئی
 نبی پاک محمد صلی علیہ وسلم ایس جگ تے گزارہ کون کرے
 جتنے ادہ نہ ہووے کچھ بھی نہیں خالی سبج دا شمارہ کون کرے
 جے کو پاک محمد نہ آوے رحمت دا پھیرا نہ پاوے
 ایسی نحس زمین تے صمصاماں بھلا دس کھاں گزارہ کون کرے

رب آکھے نمازاں تے روزہ کرو میرا وعدہ اے محشر نوں جنت لوو
 بے نہ ضامن ہووے نبی پاک ایذا سیرا اڈھارا کون کرے
 آدم توں لے کے عیسے تک سائے پیغمبر آون نمک نمک
 تسیں دستو پاک محمد بناں اسال پاپیاں دا چارا کون کرے
 کیا صفتاں مدنی پیر دیاں جنہوں شریاں دامن گیہ دیاں
 جنہوں حق شفاعت کبریٰ دا ایسے نبی تھیں کتارا کون کرے
 جنہاں دامن چھڈیا سردرد دا گھٹا پھکدے پھرے درد دا
 اہ مجب ہونے کہ غدار ہونے پا کے تکرپی نمتارا کون کرے
 صمہام باتاں کیا مدینے دیاں جتھے لاٹاں بھدیاں سینے دیاں
 چھڈ سب کچھ چیلے اوس نگری اکھ نال اشارہ کون کرے

نعت شریف

واں پاک مدینے دا ناں جدم
 اکھاں تر من گنبد خضریٰ نوں
 دیکھاں تیاں نصیبیاں الیاں نے
 پی بیٹھیاں پریم پیالیاں نے
 او تھے عشق شے دریا تر دیاں نے
 پیراں وچ پیالے دے مردیاں نے
 میرے دل دیاں بوٹیاں چھڑ کدیاں
 پیراں دیاں تلیاں کھر کدیاں
 جنہاں عمراں او تھے جا لیاں نے
 پیاں تر فدیاں پیاں لڑ شداں
 ساوے گنبد نوں تک تک ٹھہ دیاں
 وزح بکرے وانگوں بھر کدیاں

کئی بد قسمت متوالیاں نے
 کئی اندیوں باسروں کا لیاں نے
 میں صدقے ٹھہرا جاندا سینہ ایں
 بوسے لیندے نے بلبلی انگوں
 کئی پھر دیاں حال فقیراں دے
 ناہیں بہندیاں کول امیراں دے
 کدے کرم تے فضل کما مولا
 میں بے وطن نوں وطن دا چا مولا
 کئی جاہل بدھمت والیاں نے
 سن نام مدینے دا گھر کدیاں
 جدوں اکھیاں چہ پھر دا مدینہ ایں
 اکھاں شربت وصل دا سُر کدیاں
 کھلے کیس نے بک بک لیراں دے
 ایس پر نام مدینے توں پھر کدیاں
 صمصام نوں پھر یلا مولا
 اکھاں ترفدیاں تے لڑ شدیاں

رب بن کھٹرا کرے مشکل کشائیاں تیریاں

بے وقوفا کون سندا ای دوہائیاں تیریاں
 رب بن کھٹرا کرے مشکل کشائیاں تیریاں
 مشکل کشا کہن جس نوں اوہ آپ مشکل وچہ پیا
 اوسدیاں نو نہاں دھیاں وچہ کر بلا دے گھیریاں
 کوفے دی مسجد دے اندر لا گیا دا حنا رچی
 آندھراں مھراب وچہ جد ہو گیاں کئی ڈھیریاں
 توں پھرین درد دے اتے روند ا کھیہ چھان دا
 نہ مراداں پوریاں نہ پنیاں آساں تیریاں

چھڈ کے داتا دا در محنت جاں کو لوں منگنائیں
 معاف کرسی کہ تلک مولانا خطائیاں تیریاں
 منگنائیں پتہ قبر اں توں شہم کر کچھ چوہڑیا
 کافراں نوں شہم تک کے بھیجیاں تیریاں
 جسدا کھائیے اُسدا گائیے دانیاں دا قول سے
 چنگیاں نہیں غیراں سنگ ایہہ اشنائیاں تیریاں
 کھانویں ہنڈاویں خصم داتے اکھ مٹکے غیر نوں
 رن عنڈی دانگ نے ظالم ادائیاں تیریاں

نعت شریف

(اُردو)

ملاقات کو موسے طور گئے
 نبی طور سے آگے ودر گئے
 کہاں پا پیادہ کہاں فرس ہوا
 اور دل میں ہزاروں نور گئے
 کمرہ زہریہ و ہوا بسند بھی
 چھٹکی بچتے میں کر کے عبور گئے
 اور ملاقات میں بھی عبد ہی گیا
 عبد ایسے خدا کے حضور گئے

جب مرکب شوق کو ایڑھ سوئی
 یہاں بھیج براق ببالیا
 کہاں سیر طوی کہاں سیر سرتی
 جبریل بھی سدرہ سے جنت بڑھا
 اہل سائنس کا تذکرہ امت نشی
 ان کی براق پر سان جب آگئی
 لیکن اسری میں دیکھو عبد ہی گیا
 اور عبد پوہی قرآن نازل ہوا

انگلی سے قمر شق ہو بھی گیا
 فرط حیرت سے سائل فلک نے کہا
 یہ رہ نور یوں کا فوج ہو بھی گیا
 وہ دعلیٰ کے غلیل وہ نوید مسیح
 نما کی رستہ میں کتنے ڈوس گئے
 عرب شہر ار کو قرآن نے ہتھی وی
 ساری دنیا سے بڑھ کے بلخ نصیح
 سارے دعوے ہی ہو کا نور گئے
 پیارا نعم الرسل پیارا نیر لبشر
 جس پر شتاقی انجم و شمس و قمر
 جس کے قربان ہم مصام جن و بشر
 جس کے قربان علمان و حور گئے

ایک دُعا

۲۰ جنوری ۱۹۶۳ء کو حج سے واپسی پر جہاز خرو میں بکھی گئی

دُعا سے پھیر کدے اک وار میں مولا دے گھر جاواں
 کھنڈے والیں غبار آلود ہو کے ننگے سر جاواں
 ہواں میں بلبوس دو چادران ان سیتیاں اندر
 فقیری سانگ کر کے منگتا داتا دے ور جاواں
 دو اے مولا دے گھر دے دکھاواں ناپج کر کے
 ہو جائے منظور ہے محبِ راندی قسم تر جاواں
 غلات کبیرے ہڈیاں وڑاں تے چمبڑاں روواں
 گئے دیواراں نوں سینہ تے پیراں تیک ٹھہر جاواں
 صفامروہ سے وچہ دوڑاں میں مانی یا حبراں وانگول
 نہایت بے قراری تھیں ایدھر جاواں او دھر جاواں

روداں عرفات وچہ ایسا میں کالے پتھراں لاگے
 اوہ سنت بابے آدم دی دوبارہ زندہ کرجاواں
 جتھے ابرہہ دے لشکر نوں ابا بیلاں تباہ کیتا
 میں اوس وادی محشر تھیں بہت جلدی گزر جاواں
 سبق قربانیاں تھیں سکھ لواں قربان ہونے دا
 ضرورت وقت دھون اپنی چھری دے پیٹھ دھر جاواں
 ہونے صمصام دا جد آخری پھیرا مدینے دا
 نہیں خواہش وطن دی پھیراوتھے قذماں چہ مر جاواں

نعت شریف

وار دیواں

میں اولاد تے بھین بھائی وار دیواں
 حبیب خدا توں خدائی وار دیواں
 میں سردار جگ اتوں جگ وار دیواں
 میں شاہرگتے شاہرگتے ی رگ وار دیواں
 اوہ براق والا اوہ معراج والا
 بھلے بھاگ والا بھلے راج والا
 اوہ اسلام والا اوہ تشریح والا
 سب پکین جوڑے فلکاں تے چڑھ جان والا
 ستے بیویاں باپ مائی وار دیواں
 بھے نعمتاں باصفائی وار دیواں
 اوہ دی جتھی توں جگ دی پگ وار دیواں
 بھلے لوکاندی سب بھلائی وار دیواں
 اوہ یسین طلحے سر تاج والا
 فقیری اوہ دی توں میں تہا ہی وار دیواں
 بڑی آن والا بڑی شان والا
 میں نبیاندی استوں رسائی وار دیواں

پیارا محمد سوبارا محمد دولا محمد ستارا محمد
ہے سو بچ تے چند دانظارہ محمد دروداں دی صمصام واپی اردیو

لغت شریف

(۱۹ اکتوبر ۱۹۷۶ء کو قرب جوار خشتیاں (بہاولنگر) چلتی موٹر میں لکھی گئی)

اکھیں اگے پھر والے مینا مدینہ نہیں بھلدی دل توں بہار مدینہ
اوہ ہریالی اکھیاں چہ ایسی سمائی دے چار سٹو سبزہ زار مدینہ
میرے کتاں وچہ بھی بے گونجی آ ندائے مدینہ پوکار مدینہ
انڈ بھیل بھلیکے میرے گھر بھی آوے اوہ سالار تے شاہ کار مدینہ
خانہ نوں گھٹ گھٹ کلبے تھیں لاوے ایادول نوں اوں دالے پیار مدینہ
پھراں لاگے صدقے میں جبل اعدا دیوار مدینہ سزگار مدینہ
تھیباں والے جویں سدے فی مولا بے صمصام بھی طلبگار مدینہ

لغت شریف

(۱۲ مارچ ۱۹۷۶ء کو حاجی محمد علی آف، گوجرانوالہ کے گھر لکھی گئی)

آگیا سردار احمد آگیا رحمتاں واسا یہ سرتے چھا گیا

سب گنہگاراں نوں سینے لا گیا
 پاپیاں نوں منٹ وچ بخشا گیا
 ساریاں تھیں اچا رتبہ پا گیا
 دوزخ جنت دے درشن پا گیا
 سچے پائے پیرتے ہو آ گیا
 کالیاں دے نال بہہ کے کھا گیا
 تیری قسمت نوں محمد آ گیا

ساری دنیا دا اکیلا پیر اوہ
 رحمتاں دی شان لے کے پہنچیا
 سوا لکھ پیغمبر ال چوں اک اوہ
 بندہ ہو کے ستاں فلکاں تے پھرے
 ساری ساری رات نفلاں وچ کھڑا
 پی لوے جو ٹھا بلا لاں دا کدی
 رات دن صمصام پڑھ صلوات توں

اُم نگری

وہ بھارت عرب کی اُم نگری مکہ نام سوہا یو تھی
 اک سیوک پنچہ بنا نگری سب مورت پر جی لاویو تھی
 دندوت کرے اور بھنیٹ چڑھائے مورت کی ستت کایو تھی
 بھولی تھی ہر کی بھگتی کو بہٹ دھرمی چت سما یو تھی
 تاپر کامی کر پن تھے، تپت تھے دھرم گیا نوں سے
 لو بہہ، ہنکار تھاکھٹی میں اور ویا اڑھی تھی دھیانوں
 تب کرپا ہوئی پر میشر کی من آیا مکش کرے سب کی
 شور و دیش، بلچھوں کو کرے اُم اچھے ٹھنی سب کی
 ہر مت کو کرے پوتنر مت ہو پوٹجا ہر کی ستت ڈھب کی

پوچک ہی پر تب کو بھاویں گے اب مشرک نہیں ہوں اور گبر بھگ کی
 ہوا جنم محمد کرم بھلے گلیں برچھ کہوں ادتار کہوں
 ست پچن وہ بھگت دیا کو کہوں احمد آہنکار کہوں

ست دھرت آکاش موں جوت ہوئی جب احمد پرا پار ہوئے
 پاتال پوتر سب ٹھہرے اور ڈشٹ اگیان ہوشیار ہوئے
 سٹانگ ڈنڈوت کرے بھگ کی لنگ پوچک جگ چول مار ہوئے
 سہنر بھگ درشتان گتی مونہہ کالے یہ بدکار ہوئے
 کاما تر پانی کرپن ہراک لالہ کا بھگت ہوا
 بس منتر۔ مول تیران ہوا ویا ایشور سترگی بھگت ہوا
 صمصام کویشر مکت بھیو جب سے احمد کے مشرک ہوا
 کل پچیا مانگے مورت سے ملی وحدت راجہ کرن ہوا

تیری کھڑی سناواں گل مسلم!

دس اچ دنیا دے لوکاں نوں تیری کھڑی سناواں گل مسلم
 نہ اوہ شان رہی نہ اوہ آن رہی نہ ایمان دی اوہ تھہر تھل مسلم

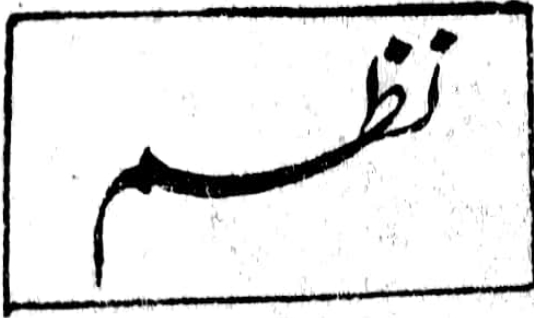
دل وچہ ایہہ فکر ہمیشہ کران کہڑی گل تیری جگہ چہ پیش کران
 ہندو سکھ یہود عیسائیاں نے تینوں تے دیکھیا لے اجکل مسلم
 جدوں ہندا سی تیتھوں گناہ کوئی بناں رب نہیں سی ہو رہناہ کوئی
 رَبَّنَا ظَلَمْنَا لَكَ نِعْمَةً كَثِيرَةً وَلَكِنْ نَكْفُرُ بِهَا
 جدوں مگن سیں رب دے پیارا اندر ماری پھال بھڑکدی ناراندہ
 اکہ جھکی ڈگول گلزار اندر انگیر بنے پھل پھل مسلم
 میں جانوں ہاں تیری عادت داندھوں پتلا ریوں سعادت
 چھری دیکھ کے شوق شہادت داتیرا کٹ نہ سکی وال کھل مسلم
 تیرے سوٹے وچہ ایہہ کارے سن وگدے وریا کھلیارے سن
 تون لہنگہ قلزم تختیں پارگیوں فرعونیاں تے جل تھل مسلم
 جدوں وٹی تڈھ کچی سی، خضے نال دندیرک پیچی سی
 تیراں پتہ کفر دے اک پل وچہ کیتے تڈھ اتھل پھل مسلم
 جدوں میں تون اصلی روں دے اتے نہیں سی نیت عرض تے گوں دے اتے
 گذران تیری لپ جوں دے اتے ڈھانے کسری دے جا کے مل مسلم
 کدے آیوں بے اپنی جھون اتے ہو گیا میں بیڑیاں کوہن اتے
 ہائے طارقا اوہ غرناطہ دیاں گلاں کیویں گنیاں بھل بھل مسلم
 تیرے سامنے پتر کوہاے گئے پانی روکے گئے زخم لائے گئے
 صمصام چٹاں ترے خون دیاں ایسے چمکن وچہ کربل مسلم

ایک آرزو

(۶ مئی کو ریل میں لاہور سے جھوک دتہ کو جاتے ہوئے لکھی)

اللہ مدت گزری سکدیاں نول جوگی سانگ بنان نول جی کردا
 تیرے گھر دے دوالے پنخ پنخ کے محسرا دکھلان نول جی کردا
 تیرا گھر دیکھاں تیرا در دیکھاں تیرے در وچہ دھر دھر سوکھاں
 جتھے اک نمازدی لکھ بن دی اوتھے عمراں لنگھان نول جی کردا
 کئی پاپ کما بیٹھا میں حج کر کے شرمندہ ہاں مومن ٹرپے حج کر کے
 پلاچک کے کعبے دے سینے توں سینہ نال لنگان نول جی کردا
 صفامر وہ تیرے شعائر نے اونہاں دو ہا نوچہ منگیائے شام نے
 ماں باجراں وانگوں دیاں پھیریاں پان نول جی کردا
 پھر حنیف منی امزہ عرفہ نالے مشعر یعنی مزدلفہ
 پھراں کھلیاں وانگوں تھاں تھاں تے کسلا سدوان نول جی کردا
 جدوں فارغ ہو جاں حج کر کے کراواں طوائف بھی جی بھر کے
 بھاویں پیدل جاں تیرے پیغمبر دے شہرنوں جان نول جی کردا
 میرا جی کردا میرا جی گھر دا سادا گنبد اکھیاں دچہ پھر دا
 جن ساری دنیا ٹھار دتی میرا بھی ٹھنڈ پان نول جی کردا

جہڑی مسجد تیرے پیغمبر دی اودھی ریس کی طاقت ابنردی
 جتھے اک نمازوں ملن کئی اوتھے سیس جھکان نوں جی کردا
 جتھے ستا پیا اے مولا جگ دا نبی ابا بکر تے عمر عثمان غنی
 بھے مائیاں جتھے اصحاب سبھی اوتھے مرکب جہان نوں جی کردا
 کدے بیر غنی تے اُحد دیکھاں دو نہہ قبلیاں والی مسجد دیکھاں
 اٹھاں پہراں پچھوں پھیرتیا جاکے دور کتھاں اداں نوں جی کردا
 اللہ سچیا اکو فریاد میری کر پوری آس مراد میسری
 تیرے پاک نبی دے صدقے جاں بس صدقے جان نوں جی کردا
 تیرے نبی دی نعت سنایا کران نت گیت پیا دے گایا کران
 صمصام کینے پاپی دا ایخ زندگی سنگھان نوں جی کردا



سنت نبی دی سبھناں سینے دکائی جائیں
 لوکاں دے طعنے جو پے جھولی وچہ پائی جائیں
 حسن صہیب وانگول زید خلیب وانگول
 پاکسہ نبی دے اتوں چندڑی گھمائی جائیں
 دل و جھولی شرک گھمیں رب دانہ بوبہ چھدیں

لوکیں وہابی آکھن
 لا الہ تے ہو جائیں پگٹا
 اُمّ عمارہ وانگول
 کلمہ بلال پڑھیا
 اوسے کلے دایارا
 تہ بند نہ نیواں چھڈیں
 الشہ اکبر مستیں
 رفیع الیہ بن سنت
 سنت داعاشق بن کے
 سنت جو مری جو ادیں
 بدعتی مارن بھانویں
 ارج بدعتی دا زور ہو یا
 سنت دا جھنڈا توں بھی
 سنت اچ من کے یارا
 ہتھوں نہ سٹیں بھانویں
 سنت کیچے راکے
 جم جم آکھی جائیں
 ظالم بے کرن دھکا
 بدن پسرائی جائیں
 کفر دا سینہ سٹریا
 ورد پکائی جائیں
 دل چوں تکبر کڈھیں
 خود نوں گرائی جائیں
 آئیناں بھی بن سنت
 ماراں توں کھائی جائیں
 اجر سو شہیداں پاویں
 سنت اپنائی جائیں
 بدعت دا شور ہو یا
 جگتے جھلائی جائیں
 ہتھ وچ پھرتا انگیارا
 سب کجھ جھلائی جائیں
 پیارے سنگ پیارے پلکے

صمصام درود پڑھو
 اگیا بہتائی جائیں

گزارہ ہوتا جاتا ہے

شہنشاہِ مدینہ جوں جوں پیارا ہوتا جاتا ہے
 جہاں کے پیر حانوں سے کنا رہتا جاتا ہے
 میں جوں جوں راہِ طیبہ میں ذلیل و خوار ہوتا ہوں
 بحمد اللہ بلند آمتنا ستارا ہوتا جاتا ہے
 میں جتنا خطوتِ شیطان سے پرہیز کرتا ہوں
 صراطِ مستقیم کا اشارہ ہوتا جاتا ہے
 ہزاروں مُرشدوں کی جوتیاں تم کو مبارک ہو
 میرا تو بس محمد پہ گزارہ ہوتا جاتا ہے
 میری آنکھوں میں کیوں پیچ جائے دنیا کی کوئی بستی
 کہ جب ہر سال طیبہ کا نظارہ ہوتا جاتا ہے
 محمد ہی محمد ہے جہاں میں رہے کامل
 تبھی تو آنکھ کی پتلی کا ستارا ہوتا جاتا ہوں

مبارک ہو تمہیں سیروں کے قصے اور لیلائیں
 ہمیں تو اک قسراں کا سہارا ہوتا جاتا ہے

میری رضا کیا ہے؟

۲۱ اپریل ۱۹۷۹ء کو اقبال ڈسے پر لکھی گئی

ذرا خاموش سا میرے کانوں نے سنا کیا ہے
 سروش آسمانی سے کہنے والے نے کہا کیا ہے
 حجازی لے سے مطرب پر ترانہ کوئی گاتا ہے
 ترنم میں تا طفت میں بھرا اس نے مزہ کیا ہے
 یہ نغمہ ہے کہ نشتر دل کی گہرائی میں جا پہنچا ہے
 تعجب! دوہری لفظوں سے میرے دل میں بھرا کیا ہے
 سکندر ہو قلندر اب میری نظروں میں یکساں ہیں
 وجود و عدم سے دونوں کی مجھ کو فائدہ کیا ہے
 میری پرواز برقی اب کھلے علقے کی حامل ہے
 کہوں کیا ابتداء اس کی اور اس کی انتہا کیا ہے
 خودی سے میں نے کر ڈالا نشیمن تازتار اپنا
 عقابی شان رکھتا ہوں نشیمن میں دھرا کیا ہے
 بتا دوں راز؟ گر احساس قلبی کچھ دو دیتا ہے
 سُنو نا ہور سے اک کہر مانی گرد کا تودہ!

وہ خاموشی کی رنگین لے سے گانا گارہا کیا ہے
خودی کو کر بلند اتنا کہ ہر تفتدیر سے پہلے
خدا بندے سے خود پوچھے بتا تیری رضا کیا ہے

گوند اچلا جا

محمد محمد پکوند اچلا جا
محمد پیارا بڑی شان والا
اوہ اسلام دالا اور قرآن والا
محمد محمد اوہ معراج والا
اوہ لڑ لگیانندی بڑی لاج والا
مسلمان بن جا مسلمان ہو جا
ابو گیت صمصام گوند اچلا جا
بڑی شرم والا بڑی آن والا
توں بس نعت اُسی سنوئدا چلا جا
بھلے بھاگ والا بھلے راج والا
درد داں دی برسات پوند اچلا جا
محمد دی سنت تے تیراں ہو جا

نبی پاک دے زیرِ سرمان ہو جا

تے بدعت دے سرخاک پوند اچلا جا

مری ہوئی سنت نول زندہ کرا کے
تے بدعت نول جتیاں بے سہیٹھاں لرا کے
محمد دا فرمان لا سبھاں سینے
اجر سو شہیداں دارب کولوں پلکے
توں نیکی تے نیکی کوند اچلا جا
جے توجید سنت دے کھٹے خزینے

تالی گرہ وطن چھڈ چل سکے مدینے

اوتھے ال دی لکھ نیکی پوند اچلا جا

نعت شریف

محبوبِ خدا دیاں گلگیاں وچہ جس وچہ رسائیاں ہندیاں نے
 ہر پانی دل دیاں دھو دھو کے خوب صفائیاں ہندیاں نے
 جدوں کندھاں دسن مدینے دیاں تیہاں ساریاں ٹھہریاں سینے دیاں
 دلوں حسد تے بغض تے کینے دیاں واہ وارگر مجھائیاں ہندیاں نے
 جدوں روضہ اطہر نظر پوسے دل بے صبرے نوں صبر چلوسے
 بے نور اکھاں نوں خبر پوسے اک دم روستنایاں ہندیاں نے
 دل جیوں جیوں رحمدائے حرم اندہ بھکھ تیوں تیوں ودھدی جاندی
 اکھاں جیوں جیوں شربت وصل پیوں تیوں تیوں ترپائیاں ہندیاں نے
 سچھ اڈا ڈبہاں کمیہ میں منگاں رب کولوں شہر مدینہ میں
 ویکھاں صمصام دیاں کس دن منظور دعائیاں ہندیاں نے

نعت شریف

اٹھ شمع روئے محمد کالے مسلم تو پروانہ بن
 اس چاند کے عشق چکورا بن اس ماہی کا متانہ بن
 اٹھ پلیم پیت کی ریت دکھا اس پریم سندر کے گیت سنا

میرے حبشی سامتوالا بن
جاگی پر بت لگن شہادت دی
واگی لگن بسنتر میں جل جا
جیسے حبلی کا پھکارا بھیدو
ملاقات ہوئی پر ماتما سے
شری ابراہیم کی پرا تھنا
شری جگت گرو من مو ہنتا
وہ سرتاج منیر بشیر وہی
پر لے کے دن کی دھیر وہی
شری ایشور دیا لو دیا کرو
صمصام کو یشر تر جائے

میرے قرنی سادیوانہ بن
جاگی لگن سے جگن کی بیت کٹی
واگی مسجد کا حستانہ بن
ویسے شری محمد اکاش گپو
استیات گپو نذرانہ بن
شری علیے مسیح کی نویدنا
من موہن کامستانہ بن
وہی جگت گرویل بیروہی
واکے چسرنن کا دیوانہ بن
اس روپ سروپ کا داسن ہو
جلے جیو جنت نذرانہ بن

نعت شریف

دل لگ داکے محمد سے پیراں دے وچہ
مینوں دھروئی نہ پھرو سوہنے شہراں دے وچہ
من منگد لے روئے دے پاس ہواں
اوس جنت چوں کدے نہ ادا اس ہواں
لکھیا جاواں بلالان تے زبیراں دے وچہ

دل لگ دالے محمد سے پیراں سے وچہ
 لکھیا جاواں صدیقان صہیباں سے وچہ
 لکھیا جاواں فاروقاں تے جلیباں سے وچہ
 لکھیا جاواں حسان چہ سیراں سے وچہ
 دل لگ دالے محمد سے پیراں سے وچہ
 اوبدی بھتی توں تخت تیریاں کردیاں
 جے اوہ چلے تے پیش سو جان کردیاں
 میں نہیں خوش خاتقاہاں ویراناں دے وچہ
 دل لگ دالے محمد سے پیراں سے وچہ
 میرا پیر بچا پیراں دالے پیر سبناں
 جہک نام نے کلچہ دتا چید سبناں
 ہن مرط مرط نہ وارڈو مینوں غیراں دے وچہ
 دل لگ دالے محمد سے پیراں سے وچہ
 مینوں فرصت نہیں لو کو بعد او جان دی
 کوفے پٹن اجمیر اتے ملتان دی
 اکھاں ٹھنڈیاں نہ ہوں ایہاں شہراں دے وچہ
 دل لگ دالے محمد سے پیراں سے وچہ
 مینوں چھڈو ہن رمن دیہو میرے حال تے
 میں نہیں عاشق ہن گدیاں تے حن مال تے

کاسنوں پاؤہن مفت دیراں دے وچہ
 دل لگ دالے محمد دے پیراں دے وچہ
 میریاں لگیاں ازل دیاں توڑیو نہیں
 میرا منہ اس سوہنے وتوں موڑیو نہیں
 پیار دین دیو مینوں او دے پیراں دیوچہ
 دل لگ دالے محمد دے پیراں دیوچہ
 میں تے قال اللہ قال رسول منیاں
 شرک بدعت والے بت نول میں تھیں بھنیاں
 شہر چھڈ کے تے حصہ لیا خیراں دے وچہ
 دل لگ دالے محمد دے پیراں دے وچہ
 گلیاں دیکھاں جاں شہر مدینے دیاں
 تیہاں ساریاں ٹھہریاں سینے دیاں
 لکن غوطے عشق دیاں نہراں دے وچہ
 دل لگ دالے محمد دے پیراں دے وچہ
 مصمام رکھ شعل توں درود پاک دا
 تیرا ہودے جے خمیر شالا او سے تھاک دا
 مل جائے تھماں تھوڑا جھپیا تینوں پیراں دے وچہ
 دل لگ دالے محمد دے پیراں دے وچہ

حم یاری تعالیٰ اعزہ

اپنی دُویائی کریں اِنی اِنَّا اللہ اَکھ کے
 دین تِلّیٰ مومناں نصرِمن اللہ اَکھ کے
 ناامیداں عاصیاں نوں پھیرے دتی اُمید
 فضل تھیں لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللّٰهِ اَکھ کے
 ذات تیری علم تیرا آپے صنفاں کیتیاں
 ابتدا قرآن تھیں الحمد للہ اَکھ کے
 مال سائے داتوں مالک مال ولے بھی تیرے
 کردا ہیں الزماتِشاں ہن واقرضوا للہ اَکھ کے
 علماں والے کرن خواہش کچھ سو رہی پڑھ لیتے
 کیتیا توں پابند سب نوں اَلتَّقُوا اللّٰهَ اَکھ کے
 عاصیاں دے واسطے بوہا کرم دا ہے کھولیا
 پھیر آدازاں ماریاں تو بُو اِلی اللّٰهِ اَکھ کے
 اثر قرآن دتیا پہاڑ تے جے اُتر دا
 حَاشِعًا مُّتَصَدِّقًا مِّنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ اَکھ کے
 چارہ نہیں صمصام نوں توحید دی طاعت بغیر
 چلے پاسے روک لے توں قل هو اللہ اَکھ کے



ہمارا راہبر ہمارا ہادی رُوف بھی ہے رحیم بھی ہے
 وہ کھلی والا خدا کا پیارا عزیز بھی ہے حلیم بھی ہے
 بشیر بھی وہ نذیر بھی وہ سراج بھی وہ منیر بھی وہ
 جہاں والوں کا بادشاہ بھی کہیں رکھتا کلیم بھی ہے
 وہی منزل وہی مدثر وہی محمد وہی مطہر
 ولا تحط کا بھی مخاطب جہاں میں سب سے علیم بھی ہے
 وہی ہے سید وہی ہے شافع وہی ہے رحمت جہاں کی خاطر
 حمید گر بگنہائے کائنات ادھر محمد سلیم بھی ہے
 خدا کا مخلوق نوا بھی ہے وہ باپ جیسا خلیل بھی ہے
 وہ مثل علیؑ مسیح بھی ہے وہ مثل موسیٰ کلیم بھی ہے
 امیر بھی وہ فقیر بھی وہ امین بھی وہ متین بھی وہ
 کفر کے جو رد جفا کے بدلے وہ رکھتا خلق عظیم بھی ہے
 میں شیخِ طوبیٰ کے رنگہائے بے گنوں گنا ونگا رنگ کیا کیا ہے
 کہیں یتیموں کا مولا ہے وہ کہیں مولا یتیم بھی ہے

چلو تماشا یو بزمِ محشر شفیق عالم ادھر کھڑے ہیں
 ادھر بھی صمصام روسیہ بلا کا ظالم ایٹم بھی ہے

حوالات سید محمد

اسما اللہ

نظم علی

حُبِّ حَلِیبِ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ

جہدا پاک نبی سے سنگ پیار ہو گیا

بھانویں لکھ گنہگار بیڑا پار ہو گیا

نبی طہ والا جس نے تاج پایا
اسکے رات چڑھ براق تے معراج پایا

ہو کے تاق توسین راز دار ہو گیا

جہد نبی سے دو آرتے رہائی ہو گئی
اودھ اوگناں تے پاپاں دی صفائی ہو گئی

اودھادونخ بھی یار و گلزار ہو گیا

ہتھ نبی سے پھرائی جس نے تھ اپنی
چھڈی ستھ اپنی تے گل کتھ اپنی

بس پچھے پچھے چلنا دہار ہو گیا

جس نے پھڑ لیا دامن مکی مدنی پیردا
کدوں دیہنا آئی بغداد جگے دیکر دا

اودھ تے ایسے بوہے دا چوکیدار ہو گیا

جہدا نبی دی حدیثوں دل اکرا نہیں
فقہ کو فیاں تے شافیاں دی تکر نہیں

اودھ قال قال سے اندر سرشار ہو گیا

بہنوں ذرا اثر ہو گیا خلیلی رنگ دا
اودھ گنج بخش کولوں نہ جا کے خزانے منگدا

اودھ تے حبنا اللہ تھیں شاہوکار ہو گیا

اسمعیل درگی جہدی آن ہو گئی
دھون چھری ہیتھ کھنی آسان ہو گئی

نقشہ کربل دا جس طرح تیار ہو گیا

دند ٹٹاؤں کے اپنے دند بھنے جان ارنی تہی توں کنیاں لک نہ لہے

کوئی سکا پت مارن نوں تیار ہو گیا

کے مانی آکے جڈوں مونہوں کلمہ بولیا آیاں سینکڑے مصیبتاں نہ دل ڈولیا

بدن اوٹھاں نال سچ کے دوپھار ہو گیا

کوئی ستر دھیاں مار کے دوار آوندا پڑھدا کلمہ تے عزتاں اجلیاں پوندا

جبرائیل او ہدی شکل تے اوتار ہو گیا

کوئی حبش ولا اتوں پیا تھ لکھدا کوئی کالا جھیا بندہ کدھوں آیا وکدا

لائی پیریت کالا رنگ بھی سنگار ہو گیا

جڈوں مسلمان سچا پکا مسلمان سی ایہنوں بیڑیاں جہازاں واکدوں دھیاں

چڑھیا گھوڑے تے سمنداں توں پار ہو گیا

ایہہ جڈوں حق دی ترقی دی سی تانگ لکھدا زمیوں چکے پہاراں تے اولانگ لکھدا

اج چھڈیا قرآن تے خوار ہو گیا

دلوں آیا جو دیا بیاں دا ویری بچے دل پتھر والے کے اتے سینہ تن کے

صمصام تیری نظم و اشکار ہو گیا



سننے والیا کھلا ہویا ای دربار محمد دا

آجا بن مولا دیا نوکامتا بعدار محمد دا

چھڈ عہدت دنیا والی! اور کچھ نہ تے چیتا ایں خالی

کر لے پیار محمد دا
 نہ کر صنایع توں زندگانی
 کرا تہار محمد دا
 رب نے دوہیں جہاںیں تاسے
 قرب و جوار محمد دا
 محل گتیاں دانائیاں چترائیاں
 خوش دربار محمد دا
 جس نے پار سلامت جاتا
 واہ اشتہار محمد دا
 جنگلاں وچ نہ جان گواؤ
 جہاں تیار محمد دا
 جتھے بہا دیوے مول نہ ہلینے
 بیڑا پار محمد دا

جیکر لینا ایں رتبہ عالی
 ایہہ دنیا ہے ادڑک فانی
 بنڈیا من لے حکم قرآنی
 جہڑے آگے ایس دربارے
 جھوٹن جنت خلد چو بارے
 جہناں نے اکھیاں اتوں لایاں
 لحدے پھر دے وانگے سو دایاں
 یا کال ملے نپیا مویانا
 آجاؤ میرا ساتھ بنانا
 راہوں بھل گیو گمراہو
 آؤ چڑھو چڑھ چڑھ جاؤ
 آصمصام دوارہ ملیے
 نال مہانے دے چڑھ چلے

حلیہ شریف

سوہنا بنی دا چہرہ پودھوین دے چند وانگول
 کالیاں دوزلفاں لٹکن ریشمی کمر وانگول
 منہ سی میٹھاس والا
 عاصیاں لری آس والا

شربت سی کھنڈ وانگوں
 آپہ کماناں دو نوں !
 سی دند کھنڈ وانگوں
 رخسار گلنار سوہنا
 چمکے جو دند وانگوں
 جس وچ نہ غصہ کیہ نہ
 رستم اسفند وانگوں
 نال ملاسیاں ہویاں
 ڈاڈے پابند وانگوں
 ساکے جہانوں سوہنا
 رتبہ بلند وانگوں
 وہیوں تے کسبوں سوہنا
 چیز پسند وانگوں

حسن دی پیاس والا
 جیا دیاں کاناں دو نوں
 تیوڑی بنید متھا
 نیک تلوار سوہنا
 موٹیے دی طاقت کی لے
 صاف بلوری سینہ
 طاقتاں والے ڈولے
 لبیاں کٹائیاں ہویاں
 لمی تے بھاری داہڑی
 آفوں تے شانوں سوہنا
 کس نے دَرَقَعْنَا پایا
 حسبوں تے نسبتوں سوہنا
 تاربیوں صمصام لہے

نعت شریف

محبوب ربانا اک پاسے
 میرا عرب سوہانا اک پاسے
 چہرے دیاں دمکال اک پاسے

مخلوق خدا دی اک پاسے
 سار جگ دی دھرتی اک پاسے
 دایضے دیاں چمکال اک پاسے

واللیل سیاسی اک پاسے
 سوئی گوا بلارا اک پاسے
 میدان احد وچہ صدقے جاں
 کسے نال کو ہارے دے بت بھن کے
 قل جاء الحق وے اثناے نہیں
 او سہول شان یسین دی پگ داکے
 اک کشتی وا ضامن اک پاسے
 او بدیاں جگس دھماں پتیاں نے
 کوئی امتاں دے حق بد دعا کر دا
 دریا دیاں لہراں اک پاسے
 پتھراں دا پھینا اک پاسے
 رب نفسی آوازہ اک پاسے
 زلفاں واسبہنا اک پاسے
 کربل دا نظارہ اک پاسے
 فدو واثم جانا اک پاسے
 بن قعد کبیرہم آکھیا
 بت توڑ گرا نا اک پاسے
 او متے مرشد سلسلے جگ داکے
 سلسلے جگ دامنا اک پاسے
 سن کے کلمہ پڑھیا کتیاں نے
 ایٹھے سینے نال لانا اک پاسے
 انگلاں دیاں نہراں اک پاسے
 چند پھاڑ دکھانا اک پاسے
 ربہ امتی تقاضا اک پاسے

سارے جگ دے پاپی اک پاسے
 ہمسام نما نا اک پاسے



محمد دے رتبے نوں پا کوئی نہیں سکدا
 جہاناں دی رحمت کہا کوئی نہیں سکدا
 جتھے رات معراج سرکار پہنچی
 سناں فلکاں نوں چیر جا پار پہنچی

مقام اس سے نبیاں چوں جا کوئی نہیں سکدا
 شہاد دی انگلی میرے پیروانگوں کھڑی کر کے آسمان دل تیروانگوں
 تھر کر کے دد ٹکڑے دکھا کوئی نہیں سکدا
 پھرن پر جگتے جیوں بستی ڈویا دعویٰ ہزاراں تے پگاں نے وڈیا
 پر روڑاں نوں کلمہ پڑھا کوئی نہیں سکدا
 اوہ ختم نبوت دا سالار آیا نبوت سے بوہے نوں ہمار آیا
 لوں من نبی جگتے آ کوئی نہیں سکدا
 جے مکھی فلاح مولا تھیں منگدے نوں تاں کلمہ حق پڑھو پھیر کیوں منگدے نوں
 محمد سوا بخشوا کوئی نہیں سکدا
 گنہگار و بدکار و چوڑے چارو محمد سے دروائے تے آجا و یارو
 سوا اس سے سینے لگا کوئی نہیں سکدا
 پھرن مالے مالے شودر بچاے دھر سالہ ڈھوئی نہ ٹھا کر دو آرے
 ایہناں اپنے چونکے چڑھا کوئی نہیں سکدا
 اے شودر مہلتے نہ زندگی گواتوں نہ درد رجا کے نہ ڈر ڈر کراتوں
 محمد بناں نال کھا کوئی نہیں سکدا
 بہناں بیچاں دامن محمد دا پھڑیا سورگاں سے مالک بنے کلمہ پڑیا
 ایہہ رتبہ حسدا توں ودا کوئی نہیں سکدا
 جے ایسے کھڑا پھد نہیں کلمے دی پانی تاں صمصام پیوے تیرا جوٹھا پانی
 تے مسجد تھیں تینوں ہٹا کوئی نہیں سکدا محمد سے رتبے نوں پا کوئی نہیں سکدا

نورِ اسلام

ایہہ سچا نور ہے کواں نال نہیں بجھایا جاونا
 ساری دنیا دی خلقت آوے کتھ کر کے
 بن کے دشمن تے سینہ کفر نال بھر کے
 پیر ایہہ نام اسلام نہیں مٹایا جاونا
 تے تھنڈے سے ایسے ہزاراں دیکھ لئے
 ایہدے پیر مصلوب تے کفاراں دیکھ لئے
 ایہہ بہاڑ جیڈا بھار نہیں ہلایا جاونا
 ایہنوں ڈا ہڈی سوکھی اگ چھ چھال مارنی
 دھون چھری ہتھیاں رکھ کے تے قسط تارنی
 ہو کے وطن توں بے وطن بھی پھرایا جاونا
 دندھئے رسول دے معلوم سب نوں
 کتے حمزہ دا سبب اسان دتار ب نوں
 کربل وچہ شاہ حسین دا کوہایا جاونا
 لکھیاں حافظ تے قاری ایہدی بھینٹ چڑھ گئے
 تے امام کئی جیلاں وچہ جب کے مر گئے
 کالا منہ حضرت مالک دا کرایا جاونا

اسماعیل اک دتی وچہ ماں نے جنیاں
 سرحد جا کے اودا کی تما شہ بنیاں
 مالا کسٹ وچہ بوٹیاں کرایا جاونا
 تازہ تازہ قربانیاں نولں دیکھ آن کے
 عبدالرشید تے صدیق دتی جان جان کے
 علم الدین عنازی پھانسی ٹکایا جاونا
 ہن وی مرن دی تیاری مسلمان رکھدا
 ایس نور تائیں نال اپنی جان رکھدا
 ایہہ ایہدی جان نالوں جدا نہیں کرایا جاونا
 ایس نکلے ہاں سراں اتے کفن بھو کے
 جان وارنی خداتوں دلوں نذر من کے
 صمصام سوکھا سائوں نہیں مٹایا جاونا

سرشار ہو چلے

دینے دی محبت وچہ دلا سرشار ہو چلے
 جتھوں لوکیں شفا پاوں ایس بیمار ہو چلے
 میں صدقے جس جگہ سرکار دو عالم سے پھر دے
 اونہاں نورانی گلیاں وچہ چلو اک وار ہو چلے

خدا سے گھر دے گا اگر دوپہ کے گناہ جھاڑے
 چلو من روضہ جنت دے بھی حقدار ہو چلیے
 بنی پاکر، دا محراب تے ممبر اکھیں تیکھے
 گناہاں دی تپش اترے تے ٹھنڈے ٹھار ہو چلیے
 گناہاں والی کالکے کیتاے دل تے منہ کالا
 زیارت روضہ انور تھیں پر انوار ہو چلیے
 اوہ سجا رہے کہ بیڑہ سے محمد ہے ملاح جس دا
 ہووے قسمت تے پہلے پور چمڑھ کے پار ہو چلیے
 مکاں تالوں یکن د امرتہ عالی جہاں جہانے
 او تھے آرام فرماے میری سرکار ہو چلیے
 اوہ جس دے قدم فرشاں توں چلے عرش تک پہنچے
 شفاعت دا وسیلہ قبر دا دیدار ہو چلیے
 اشارہ جس دی انگلی دا قمر نوں کر گیا ٹکڑے
 مدینہ وچ او سے سرکار دا دربار ہو چلیے
 کہاں جد السلام علیکم میں نزدیک روضے دے
 سنے خود اپنی کنیں سیدالابرار ہو چلیے
 کوئی جاوے نہ جاوے ایہہ تے اپنی اپنی مرضی ہے
 اسیں صمصام اپنے پیر دے دربار ہو چلیے

سلام آکھاں

الحمد للہ میں آپ کے سرورِ نونِ سلام آکھاں
 رخ انوروں اظہر من شمس نونِ سلام آکھاں
 ہوا کہ سے لے جائے گی سینہاں درد منداں دا
 میں حاضر ہو کے خود اپنے پیغمبرِ نونِ سلام آکھاں
 سلام آکھاں جنہوں سرکار نے فلکیں بلایا سی
 شفیع المذنبین دنیا دے جوہر نونِ سلام آکھاں
 سلام آکھاں جو آدم نالوں پہلاں رحمتاں بنیاں
 تے آدم دی نسل ساری چوں بہتر نونِ سلام آکھاں
 سلام آکھاں جو انگلی تال چند نون کر گیا ٹکڑے
 میں خوش ہو تے خوش ہو تے خوشتر نونِ سلام آکھاں
 سلام آکھاں جس دی اُمت زبانی تھیں نرالی ہے
 اوہ سب بنیاں نہ سہن نون تے بہتر نونِ سلام آکھاں
 جہد پیجے تھیں نہراں پیج مولانے چلا بنیاں سن
 میں اس رحمت تے برکت نون بہتر نونِ سلام آکھاں
 جو ماراں کھل کے دشمن تھیں ہدایت دی دُعا سنگدا
 میں اس الفت دے پہلے بہادر نونِ سلام آکھاں

کفاروں نے جنہوں کو مجبور کر کے کٹھ دتا کیوں
 میں اس مظلوم، گھر چھڑ گئے مہاجر نوں سلام آگیاں
 فتح دے دن جس نے معافی کفر نوں بخشی
 میں اس دریائے رحمت دے تشار نوں سلام آگیاں
 کوئی جانے کسے پاسے ایہہ اپنی دل پسندی اے
 مگر صمصام میں تے اپنے رہبر نوں سلام آگیاں

ٹھنڈاں پاؤتیاں

۲۳ دسمبر ۱۹۴۷ء کو جہاز انگلستان میں لکھی گئی

مدینے دی زیارت نے کیجے ٹھنڈاں پاؤتیاں
 تمامی دل دیاں مرضاں بھگد گواؤتیاں
 نظر آیا جہاں پتھراں میللاں توں جلوہ مدینے دا
 اکھاں بھکیاں نوں دس گنبد نے جکھاں ہوؤتیاں
 میں صدقے لاج مزہ آیا دروداں دا سلماں وا
 جو جہاں دل دے وچ ستیاں نطاسے نے جگاؤتیاں
 ہوئی جد داخلی مسجد دیوچہ باب مجیدی تھیں
 اکھاں ٹھریاں تے زینت نے کیجے ٹھنڈاں پاؤتیاں

خدا دے اجر ترکان فوں جہاں نے خرچ کر کے
 جہانوں وچہ مردم نبوی سندیاں دھماں مچا دتیاں
 باہر ہندی بے کچیاں اٹاں دی مسجد تے چھت کھوراں
 جہدے اندر نبی پاک نے عمراں سنگھا دتیاں
 ہوئے بارش تے چکڑ وچہ کیتے سرکار نے سجدے
 اوہ چکڑ بھریاں پلشیاں مولا فوں دکھا دتیاں
 تاثر ہو ردل بھی پاڑوا شان فقیری تختیں
 جیویں سرکار فانی زندگی دیاں گھڑیاں دیا دتیاں
 کہیا جد السلام علیک ایہا البنی میں نے
 آوازاں میریاں رہنے نبی دے کتیں یادتیاں
 نبی دے گھرتے منبر دے وچالے کیاری جنت دی
 خدا داسا کر جس نے اس دے وچہ گھڑیاں سنگھا دتیاں
 تیری قسمت دا شہرہ ہو گیا صمصام ملکاں تے
 کہ ایسے لے زرا لے پر دیاں آساں پہنچا دتیاں

مدینے دیاں گلیاں

۲۱ نومبر ۱۹۷۷ء کو مدینہ منورہ میں لکھی گئی

جتنے پھر دی رہی سرکار میری واہ و اشہر مدینے دیاں گلیاں
 جہڑی گردنے پیر دے پیر چھے ادب دی مہک جیویں چنے دیاں گلیاں

جتنے رحمت گنجِ خضرینہ میں
 جہدے وچہ چڑھیاں بھلیاں بھلیاں
 ایہو پیار سا کہ محمد دا
 جھوکاں سے تے ایتھی کسیاں
 محبوبِ خدا دلدار و سے
 بھلیاں بھلیاں آ بھلیاں
 جہد نام چونہ کوئیں گجیا ہے
 جہدیاں اکھیاں ایدھر آریاں
 نالے ماوی سے بدکاراں دا
 پچھیاں ہون ایتھے گلیاں بھلیاں
 رکھے دل وچہ شوق زیار دا

گویا اس نے دیکھ جلیب لیا
 اودے دل دیاں مرضاں ہل چلیاں

ایہہ اوس شہرِ مدینہ میں
 بھالویں لوحِ داپاکِ سخیلہ میں
 ایہہ چھجر پاکِ محمد دا
 ایہنوں بہت تپاکِ محمد دا
 ایتھے نبیاں داسر دار سے
 تول علمبردار دے تائیں
 ایہہ طیبہ جگتے دھمیا ہے
 ہر عاشق آ آپھمیاں ہے
 ایہہ ملجا اوگن ہاراں دا
 دارا شفا۔ بیماراں دا
 جھڑا چلے راز شفاعت دا
 پھر ملتا نہیں وقت اطاعت دا
 جھڑا قبر تے نال نصیب گیا
 اپنی مرضی دا تول طیب لیا

صمصام مدینے چل چلیے
 بویا اپنے پیر دا چل سلیے
 پڑھ پڑھ صلوات اگانہ گھلیے
 جتنے سوہنے نبی جائیں جا ملیاں

بھر پور ہندیاں نے

۲۲ نومبر ۱۹۴۷ء کو مکہ مکرمہ میں لکھی گئی

جنہاں دیاں قسماں مولا دتوں بھر پور ہندیاں نے
 اوہناں دیاں حرکتاں مکروہ بھی منظور ہندیاں نے
 دینے راہیں اوہناں نوں حاضری دربار مولا دی
 اور بھانویں چین وچہ وٹن دلوں نہ دُور ہندیاں نے
 تصور وچہ ای بو سے لیندیاں نے جگر اسود دے
 کدے ادمنزل تے رو رو چکنا چور ہندیاں نے
 خدا دے گھر دے گردا گرد مارن پھیرے تے پھیرا
 چکوراں جیویں دوالے چند دے مجبور ہندیاں نے
 جو گھٹے بھریاں عاجز بن دکھاؤن چال درویشی
 خدا خوش کر لیا تے آپ بھی مسرور ہندیاں نے
 جنہاں نوں مل گئی خیرات مولا دے دروازے تھیں
 اوہ سجدہ شکر وچہ روون کدوں مغرور ہندیاں نے
 نہ حاجت سونے چاندی دیں رنگا رنگ باسادی
 فقیری سانگ گردا آؤد نور و نور ہندیاں نے

اوہ ساری رات غفلت و پہ گزاریں بھاویں سوں سوں کے
 اوہناں دی حاضری ایویں جویں گیاں کوہ طور مندیاں نے
 دتے راتیں اوہناں نوں چا دینے دی زیارت دا
 سیاہ کملی دے پچھے کملیاں مشہور رہندیاں نے
 جنہاں دے دل دے وچہ ہوئے تکبر تے ریاکاری
 اوہ بھاویں حوراں بھی ہو دن خصم تھیں دور مندیاں نے
 چلو صمصام پھینے چٹئے گرو پیراں دی
 جو حاضر شوق تھیں ہر سال باد ستور مندیاں نے

میرا پارحمت

وگ ذراتوں تیز سو رحمت دیا پرتالیا عاصیاں تے رحمتاں دیاں چھٹاں پاؤں والیا
 کتنی رحمت تیرے اتے مولاتے رحمان جی
 کعبۃ اللہ دے بنیرے نوں ستھ پاؤں والیا
 تیرے تھلے سب کھلو کے رہتوں منگن جنتاں بیچ مچ اچ توں رحمتاں دی جھور پان والیا
 تیرے وچہ دی ہو کے آئے پانی جو برسات دا
 کر دتا اکیس رب نے رتے پاؤں والیا
 ای جھی پائی توں مولدے گھرنوں گھٹکے حشر تک اس ساتھ نوں پورا نبھاؤں والیا
 وانگ پر نلے کسے صمصام جے کر چڑیں
 بخششاں یاویں گناہ دے پیٹھ آؤں والیا

نفسہ عرفات حج ۱۹۳۷ء

وہ دیکھو ہاتھ پھیلا کے کھڑے ملک کا والی !
 وہ شوکت جاہ و حشمت شان و حدت نے مناد والی
 وہ ننگے سرِ عرب راؤد کیا پہنے لباس آیا
 وہ روتا مانگتا سال میرے واثا کے پاس آیا
 پرے دیکھو پرے باندھے جماعت سے وزیروں کی
 امیروں تاجداروں کی مگر شکلیں نعتیوں کی
 لباس امتیازی کوئی گردانا نہیں جاتا
 کہ ہے یہ کس وطن کا مرد پہچانا نہیں جاتا
 کہیں کس کو کہاں کا ہے نظر حیران ہوتی ہے
 ہاں البتہ کچھ چہروں سے یہاں پہچان ہوتی ہے
 یہ اکثر لوگ بن داڑھی کے منہ گولے نمازی ہیں
 پڑوسی مصطفیٰ کے یعنی یہ سارے حجازی ہیں
 وہ جن کے منہ میں مسواکیں ہیں یہ نجدی دلاور ہیں
 یہ سب تو حید سنت کے سمندر کے شناور ہیں
 وہ دیکھو شام والوں کے صیارسے پڑھنا چہرے
 وفا سے پڑوفا پہرے جیاسے پڑھنا چہرے

یہ چہرے جن کے باغیرت کیلئے آن والے ہیں
 ہیں آنکھیں خون سی رنگیں ترکی شان والے ہیں
 پرے وہ فارسی دیکھو وے دیکھو یہ ایرانی
 ادھر بلخی ادھر غزنی یہ بمبئی اور وہ سوڈانی
 چہرے گول چھوٹے قد دراز کچھ پست سی بینی
 بہت ان میں سے جاوی ہیں برمی و چینی
 قد اور سرخ چہرے ہیں یہ کابل کے پٹھان آئے
 وہ ترکستان والے اور یہ روسی ترکمان آئے
 وہ دیکھو ہندو والے بھی خدا کے روبرو آئے
 یہ کرتے جستجو آئے یہ لے کے آرزو آئے
 جوان و پیر و مستورات بچے ساتھ شامل ہیں
 تضرع، انکساری، اضطرابی میں یہ کامل ہیں
 یہ قبلہ رواٹھا کر ہاتھ روتے گڑ گڑاتے ہیں
 نہایت ایتھال و عاتبزی سے کچھ سناتے ہیں
 یہ سانسے اپنی اپنی جا یہ مولا کے بجا رہی ہیں
 فقیری سانگ کر کے مانگنے آئے بھکاری ہیں
 انہیں میں ایک صمصام حزمی بھی نظر آتا ہے
 سے جو کچھ مانگتا مولا کے درتھیں لیکے جاتا ہے

ترجمہ لیبیک

لیبیک لیبیک ہزار داری لیبیک میرے کردگار سائیں
 تیرا نہیں شریک جہاں اندرتوں وحدہ لاشریک تمہار سائیں
 نافرمانیاں کر کر تھکیا میں کالامنہ ہو یا شرمسار سائیں
 کر کے سرننگا ہو کے شرمندہ اوڑک آڈگا دربار سائیں
 جو کچھ ہوئے گناہ کذات کو یوں بخشش نہیں امید زہنار سائیں
 اگے ڈگیاں شیر نہ کھا دندالے توں آپ غفار ستار سائیں
 لا تقنطوا نے آس ودھا دتی جہرات کر آیاتائیں خوار سائیں
 ایہہ ٹھیک کہ سد کے آپ کوئی پھرنہ کرے سختی سرکار سائیں
 ڈٹھے کل دریا پہاڑ جنگل ڈٹھے بڑے بڑے دربار سائیں
 اوڑک جھاڑ و تاملینوں ساریاں نے کسے کیتانہ ذرا پیار سائیں
 آخر عرب دا اک جوان بانکا بانہوں پکڑ کے لوے کھلیار سائیں
 پھلے ساہ تے شکل حیران ڈٹھی مینوں پھپیا نال پیار سائیں
 کی کچھ لہجدا پھریں مسافر اودے شکلوں جا پیدا این طلبگار سائیں
 مینوں دس میں شاید امداد کراں کیوں جنگلیں پھریں خوار سائیں
 بھوں کے دیکھیا میں اسدے دل جس دم سیدہ سرد ہو یا ٹھنڈا ٹھار سائیں
 سوہنا پو پلامکھ اخلاق بھریا گل سدرخ وانگوں رخسار سائیں

اکھیں کالیاں سرخ حیا بھریاں دونوں بھوآں جو تیز کٹار سائیں
 نیک الف تلوار دے وانگ تکھا موتی دند چمکن آب دار سائیں
 ادھی پتی تائیں سوہوے لک چادر کدے شوق کیتا مشلوار سائیں
 زلفاں کالیاں کول کنولیاں دے وچہ عطر دی عجب بہار سائیں
 چٹے کپڑے وانگ فرشتیاں دے کالا رنگ کدے دستار سائیں
 زلفاں موڈھیاں تیک جاں پلم آون حن ماردا سگون لشکار سائیں
 داٹری وال سجن سینہ پئے کج جیویں کوئی سجن سینہ ٹھار سائیں
 لبان کٹ لیاں نال میلیاں سن، حلیہ جیویں حلیل سر دار سائیں
 لمبی دھون مصبوط فولاد وانگول گویا چکنا امت دا بھار سائیں
 دَرَفَعْنَا کہہ کے ادھ بھی رب لایا جہڑا سیاسی دھون اوار سائیں
 چکے ہر نبوت دی کوچہ مولان لگے رنگ انہرا ہزار سائیں
 نال عجز میں پچھیا کون نہیں جنکل وچہ لہجے غم خوار سائیں
 میں پنجاب ولایت دا ایڈر پاپی بھلے کوئی نہ مینوں ربار سائیں
 پاپی سندیاں اپن مینوں لایسنے کیتا وانگ اولاد پیا ر سائیں
 مینوں دے دلا سٹرا کہن لگے بھانویں ہی کیتا گنہگار سائیں
 میں بختاوساں تدھونوں رب کولوں اوبدی ذات غفار سائیں
 مینوں اوسے نے بھیجا دل دنیا جے کوئی ملے تینوں گنہگار سائیں
 اوسہوں سدیکے لیا دربار میرے دیواں تار میں سخی داتار سائیں
 پھر میں نام مقام دی پچھ کیتی اگوں کہیا زبان سوار سائیں

میرا نام محمد رسول اللہ وچہ شہر مدینے دربار سائیں
 ستیا نام کیلجے نون ٹھنڈ پے گئی میں جا وساں کس دربار سائیں
 جتھوں ملن معافیاں گنہگاراں ایہو طلب میری سرکار سائیں
 مینوں کہن لگے بہتی کابل نہ کر کے لگنا اک دربار سائیں
 گنہگار جہان دے ہون کتھے توں بھی وچہ آویں ہو شمار سائیں
 سرکار اگے میرا نام لینا آکھیں گھنیا اوس سرکار سائیں
 نلے آکھیں تیرے حبیب نے منت کیتی بخش لینس سجے گنہگار سائیں
 تیرے نبی دی دس تے آگیا میں بھانویں رکھ لے تے بھانویں مار سائیں
 گنہگار حاضر گنہگار حاضر، سرتوں پیراں تائیں گنہگار سائیں
 اپنے سوئے دی دس دی رکھ رکھ لے پیراں میں عزیزب داتا سائیں
 صدقے جان گے جے توں مینوں بخشیا نہ تیرا نبی ہوئی شہر سائیں
 دیکھ رنگ فقیرانہ ویس کر کے ایسں لے بیک پکار سائیں
 بخش دے تیرا گھٹ جادناں کی تیرے کول اتبار اتبار سائیں
 قطرہ رحمتاں دابے کماک آسے بیڑا کل جہان دا پار سائیں
 پیراں تار دے پاپیاں ساریاں نون تیرے نبی دے تے تا بعد اسائیں
 صمصام غلام بھی وچہ جہاں رہیا اپنا سوال گزار سائیں
 کیونکہ ساریاں تھیں گنہگار وڈا جیکر بخش دیویں بیڑا پار سائیں
 بیک بیک ہزار واری بیک میرے کردگار سائیں
 گنہگار حاضر گنہگار حاضر بھانویں بخش تے بھانویں درکار سائیں